

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Modesti Tavbengall Apologeticus Adversus Umbras Oratij Melliti

Hansiz, Marcus

Pragæ, 1723

Caput XXIX. Admodum Venerandis Inclytæ Societatis Jesu Patribus,
Eorumque Fautoribus & Amicis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39569

CAPUT XXIX.

Admodum Venerandis Inclytæ So-
cietatis JESU Patribus, Eorumque
Fautoribus & Amicis.

Denique verissimum est, nihil esse rebus in humanis
egregium, quod suos non patiatur obrectatores,
Est hæc virtutis ordinaria & vetus merces, maledicentia,
Ipse Dei Filius, recti omnis atque boni præceptor & Dux
vix sese cætui mortalium intulit, cum appetitus undique
maledicorum linguis, positus erat in signum, cui contradi-
ceretur, in conditionem Magistri immigravere discipuli, qui
licet essent & institutione veritatis æternæ, & Spiritus San-
cti muneribus ad omnem sanctimoniam efformati, subiere
tamen eandem sortem, quam Christus: contumeliam pati.
Id ipsum omni ætate sunt Sanctissimi quique homines ex-
perti, adeo, ut fatali quadam lege, quemadmodum umbra
lucem, sic calumnia comitetur virtutem. Quo tamen nihil
commoveri debet moris humani gnara mens, quin illud
assidua cogitatione versare; Si mundus vos odit, scitote
quia me priorem vobis odio habuit. Si Patrem familias
Belzebug vocaverunt, quanto magis domesticos ejus: Si
O 4 de

de hoc mundo essetis, mundus, quod suum erat, diligeret; sed quia de mundo non estis, ideo odit vos mundus.

Ad vos imprimis hæc oratio pertinet Admodum Reverendi, atque Eximij Patres: Vos estis, qui cum in militiam JESU Christi nomina vestra dederitis, sitque deliberatum vobis, sub ejus cruentis signis stipendia facere, illo primum momento, quod ad isthoc vitæ genus animum adjecistis, cogitare debebatis, nullum esse calumniæ contumeliæque genus, quod vobis subeundam non sit. Et vero satis superque ab primis Societatis vestræ incunabilis ad hæc usque tempora documentum hujus fati dedistis, ab omni hominum genere extrema quæque perpassi. Ego certe cum diu multumque ab primis adolescentiæ annis in rerum gestarum commentarijs evolvendis essem versatus, post primum illud Apostolorum Collegium haud legi, in ullum hominum Coetum, quam in hanc JESU Societatem hæc duo copiosius convenisse: præclara facere, dura pati. Sustinuistis odia & furorem Hæreticorum atque gentilium: parum hoc; etiam Christianorum, etiam Catholicorum; sustinuistis odia & fannas vulgi: parum hoc: etiam Optimatum ac Principum. Tolerastis iras, opprobria, contumelias ab filijs hujus sæculi: Parum hoc, etiam ab Viris Deo Sacris, etiam ab hominibus Religiosis, tanta in caput vestrum, velut unanimi omnium conjuratione, ut nisi lux vestræ virtutis adeo esset orbi conspicua, adeo gesta præclara, adeo utilitates in omne genus hominum a vobis copiosæ manarent, perinde de vobis, atque de peste quadam orbis terrarum cogitare viri etiam Sapientes cogerentur.

Vix nata Societas vestra, cum ipso Ejus Sanctissimo Conditore adhuc in vivis agente, hostes in Hispania, in Italia sensit asperrimos: præter vincula & carceres, etiam libellis infamibus undique appetita, misereque profecissa. Vix ado-

adolevit sub Claudio Aquavia, cum ex Florentissimo Galliae Regno, ex Transylvania, ex Italiae parte projecta, praeter detrimenta famae, quae gravissima ab maledicis scriptoribus omni eo tempore subiit, rerum etiam reliquarum, quin & patriae fecit jacturam. Nec melior subeuntium conditio temporum; vix enim affulgebat lucis nonnullius aurora, cum eam nova exceptit clades: adeo fertili ad omne genus calumniarum invidia, ut demesso etiam uno alterove ac tertio capite, in nova identidem, queis adsibilaret infontem, venena pullularet.

Orta erat Sancta haec Societas, atque ab summis Pontificibus, ipsoque Tridenti Concilio mire probata; mox tamen invisa plurimis. Dedit operam, ut prodesset omnibus, sudore suo in exedris, in pulpitis, in sacris tribunalibus, in trugurijs, in nosocomijs, in carcerum ergastulis, quin & sanguine in aliorum salutem fuso, nihil tamen mansuefactus invidorum furor, nihil consopita calumnia, quin ex ipsis recte factis materiem sibi conderet maledictorum. In ipso ejus exortu erant, qui primam ejus integritatem arcesserent: iam tum nullius pretij Societas provehebatur annis: tum quoque apud multos nihil volebat Societas. Corroborabatur aetate; neque tum probata omnibus Societas: celebrabatur in templis facundia, in Scholis doctrina, in castris industria, in Aulis integritas, in omni loco vitae bonus odor; & tamen nullo apud plurimos erat loco Societas.

Atque ut ad haec, quibus vivimus, ingrata veniam tempora, existunt hujus Sanctissimae Societatis adeo egregia in omnem Rempublicam merita, ut nisi stuporem mentibus ipsi nostris induere velimus, ea quam solem meridiana, tam non videre nullo modo possimus. Quae urbs? quis locus? quae hominum conditio ab istorum virorum benefactis praeterita? Vos quoque, qui demumcanque sitis,

qui hujus Illustrissimi Coetus famam obscurare nitimini, unde demum id, quod habitis doctrinae, ornamentique, quod ostentatis, hausistis? Dicite; redite mecum, si lubet, ad illa, quibus aberat ab his terris Societas, ad illa, inquam seculi sexti & septimi decimi tempora; relegite, repetite monumenta. Qui tunc rerum status? quae conditio? qui homines? nolite, quaeso, vosmetipsos palpare, nolite morari veritatem. Scio: invidiosa loquor; attamen vera, attamen manifesta; & haec non nisi ferret necessitate adductus. Dabitis, credo, veniam non libertati scribendi, quae nulla est, meae, sed dolori amicorum provocato, tamque acerbe tamque inique provocato, ut si par pari referre, si talione uti vellem, ipsimet mirari merito possitis, me Societatis causa semel suscepta, necdum ad ea, quae petulans calamus ex adverso est ausus, uberioribus longe argumentis retorquenda proficisse. Abstinebo tantisper, donec adversarij siverint, Hoc interim ingrato non desinam exprobrare mundo, feris bestijs esse pejorem, ut qui merita ab his viris in ipsum quotidie profecta aut nolit agnoscere, aut agnita sustineat tam maligne pensare.

Ite invidi, ite maledici ad provincias, ad urbes & Catholicas, & heterodoxas; Quærite, quae pars Orbis ab Virorum istorum intacta sudoribus? parietes ipsi templorum, gymnasiorum, carcerum, mapalium, testimonium disertum præbebunt. In Una Urbe Viennensi, quae me jam plures habet annos, qui fructus tum ij, qui omnibus patent, tum alij, qui sine arbitris per eorum Religiosa consilia proveniunt? Inspicite actiones ipsorum quotidianas, unice in bonum Republicae intentas. Incredibile dicam, verissimum tamen, ab unius Societatis JESU Hominibus Dominico quovis die allocutiones ad populum, ad Sodales, ad Coetus privatos ex praescripto haberi, si universe computentur, ultra quadraginta. Numerate conciones in templis Ejusdem

Societatis eo die haberi solitas, numerate institutiones Ca-
 thecheticas, numerate hæc ipsa in Basilica D. Stephani, in
 templis plurium Sanctimonialium, in nosodochio, in domo
 castigationis; numerate exhortationes in Oratorijs diver-
 sis, ad sodalitia, cœtusque hominum varios in Scholis sin-
 gulis & quem dixi numerum, haud operose colligetis,
 Nec nihili faciendæ excursions hebdomadariæ Tyronum
 in templa tum intra, extra Urbem, quos multi sæpe,
 cum æstu madidos, aut cœno ac pulvere obsitos viderent,
 non sine tenero animi sensu, cum suis Apostolici Zeli pri-
 mitijs redeuntes spectarunt. Sed ut nullum relin-
 quatur dubium, en Specimen
 dictorum.

CA-

CATALOGUS

Dictionum Apostolicarum

*Ab Jesuitis solis Viennæ fere quovis
die Dominico haberi Soli-
tarum.*

1. In Sacello Aulico Augustissimi,
2. In Sacello Aulico Augustissimæ Amaliæ.
3. In Basilica D. Stephani.
4. In Domo Professa Concio matutina.
5. In eadem Concio ordinaria circa meridiem.
6. In eadem a meridie Catechesis.
7. Ibidem Dictio in Congregatione Dominorum.
8. Ibidem Dictio in Congregatione civium.
9. Ibidem Dictio Italica.
10. Ibidem Dictio in Congregatione Cœlibum.
11. Ibidem Dictio in Congregatione Studiosorum.
12. Ibidem in Congregatione Tyrorum opificum.
13. Ibidem in Principijs
14. Ibidem in Parva Schola | mane Instructio Catechetica,
15. Instructio Catechetica in Domo correctionis.

16. In Templo Hospitalis civici aliquando per annum.
17. In Templo Collegij Concio ordinaria.
18. Ibidem a meridie Cathechesis.
19. Ibidem Dictio in Congregatione majori Studiosorum.
20. Ibidem in Congregatione media Studiosorum.
21. Ibidem in Congregatione infima Studiosorum.
22. Ibidem in Grammatica
23. Ibidem in Principijs. } mane Instructio Cathechetica.
24. Ibidem in parva Scholæ. }
25. In Congregatione S. Barbaræ.
26. In Congregatione Seminaristarum.
27. Ad S. Laurentium Concio ordinaria.
28. In Templo S. Annæ Concio ordinaria.
29. Ibidem a meridie Cathechesis.
30. In Templo Ursularum Cathecheses, præter alias Con-
ciones ultra 40. per annum.
31. Item a Novitijs Cathechesis in Schola ad S. Stephanum
semel in hebdomade.
32. Item ab iisdem Die Dominico in Liechtentall.
33. Ab iisdem in Waring.
34. Ab iisdem in Erberg
35. Ab iisdem in Cœmeterio civico.
36. Ab iisdem in Urbis Leopoldinæ Templo.
37. Ab iisdem ad S. Florianum.
38. Ab iisdem in via regia.
39. Ab iisdem in Domo suburbana Starenbergica.
40. Ab iisdem in Allstergassen.
41. Ab iisdem in Laimbgruben.
42. Ab iisdem in Schola urbis Leopoldinæ.

Hæc ego ex certa tum mea notitia, tum fideli conscio-
rum relatione, tum publico urbis testimonio ut collegi, sic
cum ijs, qui bonis factis lætantur, communico; quæ cum
antea ego ipse nunquam cognossem, aut in animum revo-
casssem,

castem, si modo, cum recolo, lætitia afficior incredibili, reputans, hos Viros vere esse semen illud, cui benedixit Dominus : Ipsi, credo, Augustissimi, pientissimique Fundatores si a mortuis exurgerent, quanto perfunderentur solatio, intuentes liberalitatem suam tam utiliter, tam fructuose collocatam ! Felicissima profecto tempora nostra, quibus tanta bonorum præsidia contigere !

Nequaquam ego hic recitavi omnia : prætermisi dictiones diebus festis ex more perorari solitas : Majoribus Domini Sanctorumque solennitatibus plures etiam una eademque die. Omisi conciones fere quotidianas Quadragesimæ tempore in Templo Domus Professorum ; ac rursus Quadragesimales in æde Principe D. Stephani : In Sacellis aulicis, uti & ad S. Laurentium nonnunquam. Omisi Exhortationes diebus antecineralibus quotidie tres. Omisi eas, quæ haberi solent ob memoriam Agoniæ & mortis Domini. Omisi allocationes illas & frequentes & diturnas in *Exercitiorum*, ut vocant, functione pronunciarum consuetas ; omisi denique tres imo quatuor in missionibus semestribus quotidie dictiones. Quæ omnia, nisi livore & ægritudine maligna penitus contabescas, & mirari profecto debeas & extollere utius Ordinis in bonum animarum tam luculentos, tam uberes, tam copiosos labores. Quid si jam alia, quæ ab Viris istis in Rempublicam, in subsidia animarum conferuntur emolumenta, proferrem, si irem per singula, nonne vel ex his unis citra alia, argumentorum parerga, refutata languerunt omnia invidorum maledicta ? confunderentur odia ? obstruerentur ora perversa ? Certissimum manet Servatoris oraculum : Non potest arbor bona malus fructus facere, nec arbor mala bonus fructus facere.

Ite invidi, ite maledici ad Sacra tribunalia, quæ Viros istos diu fere noctuque exercent : ite invidi, ite maledici, ad Regiones illas duntaxat, quæ ditione Austriaca continentur.

tur. Expeditiones illas Apostolicas, quæ paucis adhinc annis in Austria, in Styria, in Tyroli in Hungaria sumptibus proprijs, labore sane Herculeo, peraguntur. Quo vero fructu? Ite, Inquire, vestigate, sciscitemini ex ipsis, qui interfuerunt, seu Auditoribus, seu Spectatoribus: Concurfus sæpe ad decem, nonnunquam ad viginti & ultra, ut certis testibus didici, hominum millia, quid rei sit, testabuntur.

Ite invidi, ite maledici ad castra militaria: quærite ex ipsis belli ductoribus, atque Magistris; Qui mores, quæ singularis integritas, quis Zelus Jesuitarum; quæ omnia, si alia desint, unum Serenissimi Ducis Eugenij sæpius auditum cum egregia laude testimonium comprobabit: Ite ad præsidia Hungarica & Dacica, quæ omnia & ministerijs, & mortibus Jesuiticis, quas seu ex gravi Cælo, seu potissimum ex virulentis militum ægrotorum halitibus contrahunt, identidem frequentantur. Viri ætatis mediæ, & sine Patriæ ad hæc aspera dimittuntur, præfente mortis imagine nihil ad obedientiam caritatemque infringendam valente. Et vero hanc puto causam esse, quod ex omni hominum genere Societas J E S U fere milites sibi omnium amicissimos habeat.

Nihil hic de Scholis, a quibus, quantum boni in rem communem proveniat, Viri docti tum seculares, tum Ecclesiastici, tum & plurimum Religiosi testantur. Erant, erant tempora, cum ante Societatis ad hanc Urbem adventum, vix esset unus aliquis, imo ne unus quidem annorum Vigin-ti spatio, qui Sacerdotio initiari, qui ad vineam Domini percolendam conducere sese pateretur. Erant tempora, cum pauci admodum hæc in urbe (ne de Provincijs quidquam pronanciem; monumenta revolvite) pauci, inquam superstites essent orthodoxi cives: Erant tempora, cum languerent monasteria, & (quod extremis digitis attingo) Personis mi-

mi-

minime vocatis habitarentur : Erat, erat, alia rerum facies, & fæda Religionis prolapsio, cum Societas in Germaniam atque in Austriam, in Urbem Viennensem in reliquas Provincias accita (si verum fateri volumus, si testibus omni exceptione majoribus, si Pontificis, si Episcoporum, si Historiarum testimonio, si Cæsarum Augustissimorum prædicationi credere) si usquam, in his certe terris columnen ipsi Religionis labentis, momentumque restitutæ potissimum fuit. Negate, invidi, si potestis, negate maledici,

Scio, quid dicant nonnulli : Veterem illam fuisse, quæ tanta patraverit non item hodiernam Societatem. Alios nunc causantur Jesuitarum mores, aliud vivendi, agendi, degendi genus : lapsas in deterius res, consenuisse virtutem, majoribus suis longe dissimilem. Ita illi quidem; qui cum alia non possint, annos seniumque accusant. Dicite vos mihi, qui quæ estis censuræ istius architecti : placent vobis Jesuitæ veteres ? at non placuerunt ijs, cum quibus vixerunt. Nulli majoribus proscissi calumnijs, quam Jesuitæ Veteres, adeo, ut millia aliquot satyrarum famosissimarum in eos conscripta hodieque supersint. Placent vobis Jesuitæ Veteres ? at ijs eadem plane objecta sunt, quæ hodiernis eademque cantilenæ cantatæ imo acerbiores longe, gravioresque; atque illæ næniæ, quæ Jesuitis hodie obgeruntur, non sunt illæ profecto novæ, aut hodie natæ, sed ex veteribus scrutis & retrimentis petitæ : Jesuitas vos veteres repetitis : at illi, qui tum vivebant, exoptavere novos ? Quorum, quæso, æquus votum ? Vestræ, an illorum querimoniam potius deferendum ? Hoc certus sum, vos amare veteres, non, quia meliores præsentibus, sed quia non sunt; pari in utrosque animo, ut & præsentibus fastidiatis, & præ veteribus, si redirent, novos rursus requireretis, isthuc demum desinente voto, ut cupiatis e rerum natura exturbatos utrosque: Non in Jesuitis, mihi credite, sed

sed in vobismetipsis est, quod causamini. Animus præoccupatus odio, & concepti semel idoli retinens, atque invidia rationem subigens, nullo Philosophiæ relicto loco.

Et quæso, quid tandem est, ob quod Societatem illam veterem præ hodierna commendandam putetis? Verbum illi Divinum populis annunciabant; annunciant & hodierni, & numero quidem frequentiore, quam illi. Docebant, instituebant illi; docent, instituunt etiam isti: Cedo functionem aliquam illorum, quam non obeant & isti. Si vero peculiaria de ijs, qui nunc sunt, Jesuitis audire cupias; interroga Jansenistas, quid in Ecclesiæ & Sedis Apostolicæ causa Jesuitæ novi? Sunt ij profecto hac adhuc ætate acies illa electa contra DEI & Ecclesiæ hostes accincta; sunt manipulus e numero fortissimorum illorum, qui ad thalamum Salomonis perennes agunt excubias, sic fere instituti, ut non alij prius edere soleant inimici subrepentis indicium.

Missiones Apostolicas illas, quas hodie tanta hominum frequentia fructuque his in terris peragunt, ignorare veteres.

Sacra illa tanto Nobilitatis utriusque sexus solatio & approbatione quotannis agitari solita piarum meditationum exercitia haud ita dudum ab nostratibus utique Jesuitis coepta meminimus.

Libellorum, doctrinam Fidei morumque, piasque preces continentium erecta pluribus in locis velut armamentaria, atque in usum publicum unice præparata non sane ab veteribus acceperunt. Qui vero fructus animorum? Dicent Pastores, dicent Patres familias, dicent ij, qui seu ab hæresi, seu moribus pravis, ad meliorem frugem sese horum subsidiorum ope rediisse testantur.

P

At

At si de conversionibus animorum sit quaestio, quod, quaeso, gloriosius hodiernae Societati nomen (id, quod veteres consequi minime potuere) quam Serenissimus Saxoniae Princeps Religioni Catholicae opera certe nonnisi Jesuitarum adjunctus? Denique fateamur, necesse est, quod quotidie videmus Jesuitas ad ejus generis expeditiones & a summo Pontifice potissimum & ab alijs Episcopis ac Principibus deligi; hos in subsidium, hos in periculum rerum vocari. Atqui hodierni sunt, qui diliguntur, non veteres; hodierni, qui sic vocantur.

Hodierni sunt, qui, ut alibi dicebam, in Aulis Principum fere omnium, praecleara approbatione versantur; hodierni sunt, e quorum numero tanti, quot nunquam antea, uno tempore in Purpuratorum Coeta visuntur; quae res, quam ab ipsis expetita minime est, quin imo omni ope vitata, tam est hoc ipso fortius argumentum & praestantiae ipsorum, & gravissimi de ipsis Sanctae Sedis iudicij.

Denique hodierni sunt Jesuitae, quos ab Jansenistis, quos ab alijs (quos quid refert edicere?) & saepe proscissos, & in crimen & in iudicium vocatos, ad Sanctam Sedem saepe saepius quotannis delatos, apud Viros Principes innotis oneratos calumnijs, apud vulgus, apud probos quoque in invidiam, infamiamque vocatus & experimur, & oculis ipsis, auribusque sentimus quotidie; his tamen omnibus superiores eminentioresque procellis, & stare invictos & gloriam rerum suarum decusque innocentiae illibatum tueri: Quod (nisi me omnia fallunt) certe in tanta invidorum turba consequi nequaquam possent, si aut, in quibus accusantur, teneri, aut agnosci posset aliquid criminati subesse.

juvat hic quaerere, quae demum tantorum odiorum calumniarumque causa? saepe ego magnos etiam Viros audivi

audivi, cum dicerent, mirari se, quid esset, quod, cum nihil admodum invenirent in Jesuitis noxæ, nihil injuriæ in rem seu publicam, seu privatam cujusquam, quin imo commoda utilitatesque quam plurimas; ipsos subvenire egenis, ipsos ægrotis; ipsos pestilentia tempore nullo non loco decumbentibus expositos; ipsos ea in cura haud paucis abhinc annis per Hungariam & Transylvaniam fere ad quadraginta gloriosam oppetisse mortem; ipsos in omnem opitulandi proximis occasionem intentos, vita & moribus alioqui integerrimis, nullo culpæ gravioris tolerato inter suos nomine, hæc ita cum essent, mirari sese dicebant, quid eos adeo multis invisos, plurimis minus gratos efficeret. Scelera & flagitia causantur maledici, more veteri pravorum hominum, deteriora credendi & loquendi. Quos equidem nihil moror, gnarus eum esse stylum seculi, ab ipsius Servatoris ætate adversum Sanctos quosque virus usitatum.

Philosophos ego illos admiror, qui cum vitam profiteri gestiant quodammodo stoicam, id est, in edito quodam rationis positam, humanisque perturbationibus exemptam, iidem tamen ab odio aut invidia tam agantur in transversum, ut cum nihil, quod valde reprehendant, inveniant, bonum tamen sensum de Viris insontibus a se impetrare nullo nunquam tempore valeant; audire etiam avide prava, loqui enim vero deterrima, ea sæpe animi obcæcatione, ut cum omnia faciant ad famam Religiosissimi Ordinis profligandam, ipsi tamen & integra sese conscientia id agere, & acutos etiam esse in alienis noxis fingendis recitandisque arbitrentur. Quæ causa? quis stimulus hæc agendi?

Multi sunt hominum, etiam Religiosorum Cœtus, in quibus, si libeat maledicentiæ morem gerere, invenire possit, quæ late ampleque calumnia reprehendat. Nihil ego hic Jesuitarum gratiæ do; hoc tamen ajo, assentienturque tibi omnes, non esse omnium Jesuitas maxime reos. Certe

P a

vita

vita ipsorum sanctissimis adstricta legibus, Superiorum vigilijs custodita adeo, ut sanum esse corpus necesse sit, in quo putridum nullum toleratur membrum. Tantum igitur abest, ut ipsos in reorum numero primos, ut ne ultimos statuere possim. Quid tamen causæ, quod ipsi ante alios ceteros fere præcipueque petantur?

Dicam, quod sentio. Si essent de turba, nemo eos impeteret. Eminent: Hinc invidia; deprimere cupiunt, qui calumniantur. Excellentia Jesuitarum, mihi credite, æmulis dolet; dolet æstimatione publica, dolet gloria factorum, dolet sapientiæ lux, qua in Orbe velut sidera majora effulgent. Quid jam mirum effundi in querelas eos, qui præ his contemni sese, secundumque sibi locum duntaxat relictum putant? Ipsa, credo, sidera, si loqui possent, obtreptarent soli, eique maculas, eclipfes, obscuraciones obijcerent: Minora sunt præ sole, ejusque luce sibi fieri contumeliam dicerent. Hæc vera denique causæ, hic fons, hæc origo odiorum fere omnium: hoc sibi molestissimum æstimationis publicæ umbraculum quoquo modo tolli, circumcidique omni ope nituntur. Ergo hoc consilio tendentibus nulla virtus sat innocens, nullum factum honorificum, nulla laus vera, nihil bonum piæque videtur, quin minimi quique nævi, scrupulique noxarum in montes excrefcunt gigantes. Sic oculo nequam omnia videntur turbida nebrofa.

Hic demum stimulus ille, atque pruritus arripiendi ansam quamlibet, unde teneri famam posse putaverint Jesuiticam, hac impetus irrumpendi in latus parte vel minima adaptatum: cujus rei exemplum in præsentibus, qua versamur, causæ sat manifestum aspeximus. Quam gestit, quam triumphat, quam erigit tollitque se homo vanissimus in propositionibus nonnullis innocentissime prolatis, quibus ille deprehendisse se Jesuitas, atque manifestos tenere existimavit.

In qua opinione cum homo hebes per ipsum Jesuitarum silentium, plus ac quisquam crederet, confirmaretur, insultare porro, & inequitare quasi subactis non erubuit, more plane colonorum, quibus ad modicum audaciæ successum ipsa subligacula per insolentiam intumescunt. Ergo jam circuit homo sui impos cum crepitaculis per omnes Religiosorum Ordinum cœtus, & male sanus cum sit, juxta viam suam ambulans omnes sui similes putat.

Sed dabis tu mihi noliger Rabula, quas merebere, si quidquam dehinc garrere sustinueris, pœnas. Aliud ego parallelum, quam tu, inter Jesuitas, & alios, quos tu minime velis, institutam; Videbimus, quis Metello innocentior sit futurus. Ostendam ego tibi causas donatorum Societati JESU bonorum quorundam, tuebor justitiam Augustissimorum Principum id procurantium, assensuque suo id confirmantium Pontificum: Inquiremus *nefas* illud, quod tu nomen quam stolide, tam audaciter ei translationi imponere es ausus.

Hæc ego tibi diserte prædixi & prædico, ut præsens & nunc absens, quoniam, si venero iterum, non parcam. Neque si viam tuam, qua a causa privata ad Religionis universæ convitium transgressus es, institero, mihi credo, ab Superioribus aut prælatis tuis vitio quidquam datum iri; ut qui eo ipso, quo tibi licentiam hæc talia in publicum effundendi permiserint, famæ videbuntur suorum voluisse cedere, veniamque dare, talione qua via possem, in causa, quam tutor, utendi. Ne tu bone Vir, aut, quisquis erit tui similis, vehementer errabit, si credideritis, ea lege modestiæ, qua Jesuitæ sunt hæctenus cum damno suo usi, me quoque fore devinctum. Agam, quod æquitas postulat, & quos Reos egeris, hos Actores præstabo. Si demum de integritate morum, de ædificatione vitæ, de noxarum modo extiterit quæstio, videbimus comparatione facta, quis ad remaptius, quis verius, graviusque sit peroratus.

Cæterum vobis, Admodum Reverendi Patres, hoc, quidquid est benevolentiae laborisque mei, dicatum propriamque habete, certi, me vobis etiam in modestia vestra obstinate durantibus, nullo unquam tempore defuturum. Ignotus ego forte vobis non homo, sed scriptor; mercede nulla, solo æquitatis veritatisque studio conductus, pace vestra, id enitar, innocentissimam Susannam, id est famam vestram, quæ vobis adeo non tam vestri, quam aliorum causa necessaria est, ab nefario conspurcatore, si Superi velint eliberem: Hoc in præsentis pollicitans; quod si homo male feriatum sit hæctenus a me cæsis flagellis, imposterum, si simile quid ausit, etiam Scorpionibus a me sit, quam vere vivo, cadendus. Igitur isthoc, quidquid est, obsequij, fideique meæ pignus sic accipite, ut acinctum ad pro vobis dimicandum patetis: Simul memores fabellæ illius ætopicæ, qua fertur Serpens a multis hominibus pessundatus, postulasse Jovem; a quo id audivit responsi: *Sed si eum, qui prior conculcavit, pupugisses, nequam id facere secundus fuisset aggressus.*

